

O mazané princezně
aneb Bystrouščina dobrodružství

Věnováno drahé hraběnce Murat

Vyprávíte ve verších ty nejhezčí příběhy na světě. Ve verších tak líbezných a zároveň přirozených. Také bych vám chtěla, okouzující hraběnko, jeden povyprávět. Nejsem si však jistá, jestli se vám bude líbit, Dnes jsem totiž naladěná v duchu Molièrova díla, nemám chuť skládat verše ani psát prózu, žádná velká slova, žádný rým, nic oslnivého. Zkrátka běžná řeč, prostá mluva — ta mi sedí nejlépe. Jde mi hlavně o zachování mravního ponaučení. Moje historika je jich plná, proto by se vám mohli zalíbit. Pohrává si s dvěma příslovími namísto jednoho, což je teď v módě. A protože je máte ráda, s radostí se tomu přizpůsobím. Uvidíte, jak naši předkové poukazovali na to, že pokud si oblíbíme zahálku, dostaneme se na zcestí, nebo, abych to řekla jejich slovy, že zahálka je matkou všech neřestí. Bezpochyby se vám také bude líbit jejich způsob, jak nás přesvědčit, že je potřeba mít se neustále na pozoru. Je vám tedy určitě jasné, že tím chci říci, že opatrnost je matkou jistoty.

Láska kvete jen tam, kde upřímná srdce jsou.

Vy, obávající se vychytralého svůdce, který oklame váš rozum.

Krásky, pokud chcete vaše srdce uchránit, naříkejte a nenechte se láskou oblouznit.

Pokud je však vaším osudem milovat, nenechte se z naivity okouzlit,

Mějte se na pozoru před přeslazenými lichotníky,

Poznejte jejich ducha dostatečně do hloubky.

Vedle všech bohyň včetně Iris,

Tisíce malicherností přednesou.

Mějte se na pozoru před náhlými milovníky,

V nichž živí plamen ukrývá se od první chvíle,

Žhavý plamen přísahají.

Planých řečí vysmějte se,

Podrobit si duši stojí čas.

Chraňte si tedy přívětivost ve vás,

Vaši hrdost odkládejte včas,

Na správné opatrnosti vaší,

Závisí váš klid a bezpečí.

Pokud nesním, Madam, mluvila jsem ve verších! Místo toho, abych se držela stylu psaní pana Jourdaina, skládala jsem verše jako Quinault! Co nejrychleji se vrátím do jednoduchého stylu, ze strachu, že bych se podílela na dávné nenávisti vůči tomuto příjemnému moralistovi a také ze strachu, že bych byla obviněna z krádeže a pomluvy, jako to dennodenně dělá mnoho bezcitných autorů.

V časech prvních křížových výprav se král jednoho neznámého evropského království rozhodl válčit s bezvěrci v Palestině. Předtím než podnikl dlouhou cestu, uvedl do pořádku královské záležitosti a svěřil regentství jednomu schopnému ministrovi, díky kterému se nemusel strachovat, co se s jeho královstvím stane. Nejvíce starostí mu přidělávala jeho rodina. Poměrně nedávno mu zemřela jeho choť, královna, která mu však, kromě třech dcer na vdávání, nezanechala žádného dědice trůnu. Z mé kroniky jsem se bohužel nedozvěděla jejich pravá jména; vím jen to, že v této šťastné době pojmenovávali prostí lidé ty vznešené podle jejich kladných nebo záporných vlastností. Nejstarší princezně se přezdívalo Ledabylka, což v moderním pojetí znamená lhostejná; druhé Žvanilka a té nejmladší Bystrouška. Všechna tři jména byla úzce spjata s jejich povahami.

Někoho tak netečného jako byla Ledabylka svět neviděl. Každý den se probouzela až jednu hodinu po poledni. Jak vylezla z postele, vláčeli jsme ji do kostela, a to rozcuchanou, s rozevlátými šaty bez pásku, a často s pantoflemi nazutými naopak. Tento nešvar se nám během dne sice podařilo napravit, nikdy jsme však nebyli schopni princeznu přimět, aby nosila něco jiného než pantoflíčky — vnímala totiž nasazování střevíčků jako něco nesnesitelně únavného. Když už byla Ledabylka po večeři, zamířila do koupelny, kde byla až do večera. Zbytek času, přibližně do půlnoci, věnovala hraní a večernímu mlsání. Poté, co dojedla, věnovali téměř stejně času jejímu odstrojování jako oblékání. Nikdy nedokázala jít spát jinak než za přítomnosti všech kolem ní.

Žvanilka vedla úplně jiný způsob života. Byla velmi živá a pro svoji maličkost věnovala pouze trochu času. Měla však tak neobyčejnou chuť neustále mluvit, že se jí od jejího probuzení do doby, než šla spát, nezavřela pusa. Věděla o všem možném: špatných manželství, napjatých vztazích, milostných pletkách, a to nejenom u dvora, ale také u měšťanstva. Vedla si seznam všech žen, které loupily ve svých domácnostech, aby si mohly dovolit blyštivější šperky. Byla také přesně informována o tom, kolik peněz dostávala služebná té a té hraběnky či kolik si vydělával vrchní služebník toho a toho markýze. Aby byla o všech těchto maličkostech informována, poslouchala svoji chůvu a švadlenu s takovou radostí, že by předčila kdejakého vyslance. Načež všechny kolem sebe, od krále po služebníctvo, obtěžovala všemi těmi historkami. Starala se totiž pouze o to, že mluví, a tím, co komu říká, se již nezaobírala. Neustálá chuť mluvit způsobovala princezně ještě jinou nepříjemnost. Navzdory jejímu vysokému společenskému postavení, její nadmíru nenucená a přátelská povaha dodala mladíkům u dvora odvalu k tomu, aby o ní roznášeli líbeznosti. Bez okolků poslouchala jejich lichotky a s radostí jim odpovídala, poněvadž bylo za každou cenu potřeba, aby od rána do večera buď pozorně poslouchala, nebo štěbetala. Žvanilka ani Ledabylka se nikdy nezabývaly jakýmkoliv přemýšlením, uvažováním či čtením. Nenaplňovaly je ani domácí práce, stejně jako šití či paličkování. Tyto dvě sestry, pod vlivem jejich neustálé zahálky, zkrátka nikdy nepoužily ani své ruce, ani hlavu.

Nejmladší ze tří sester měla úplně jinou povahu. Neustále se chovala pohotově, měla neuvěřitelnou bystrost ducha a používala ji pouze k dobrému užitku. Uměla výtečně tancovat, zpívat a hrát na hudební nástroje. Zvládala také s obdivuhodnou zručností všechny ručních práce, které děvčata s oblibou dělávala. Dokázala sjednat pořádek a řídit vše kolem zámku a díky své péči zabraňovala nižším úředníkům okrádat krále. V té době se totiž na panovnících často přižívovali. Její schopnosti však tímto nekončily. Její zdravý úsudek a výjimečná duchapřítomnost jí pomáhalí k okamžitému řešení nejrůznějších situací. Díky své bystrosti dokázala tato mladá princezna odhalit nebezpečnou lest, kterou na jejího královského otce nastražil se zlým úmyslem jeden škodolibý vyslanec. Jednalo se o smlouvu, kterou se vládce právě chystal podepsat. Aby král potrestal proradného vyslance a jeho pána, pozměnil znění smlouvy tak, jak mu poradila jeho dcera, která tímto samotného podvodníka přechytračila. Princezna přišla také na další lstivý trik, který chtěl na krále nastražit jeden ministr a díky radě, kterou svému otci dala, král odhalil ministrovu nelojalnost, jež se obrátila proti němu. I při několika dalších příležitostech princezna prokázala známky bystrého ducha, a to natolik, že ji lidé začali říkat Bystrouška. Král ji měl ze všech svých dcer nejraději. Natolik dal na její dobrý úsudek, že kdyby měl za dceru pouze ji, v poklidu by mohl odcestovat. Protože se však velmi obával chování svých dvou starších dcer, spoléhal se alespoň na způsoby princezny Bystroušky. Aby si byl jist jednáním všech svých dcer tak, jak si tím byl jist u svých poddaných, učinil opatření, o kterých vám teď povyprávím.

U vás, tak znalé dávných časů, nepochybuji, líbezná paní hraběnko, že jste už přinejmenším stokrát slyšela o nadpřirozené moci víl. Král, o němž vám vyprávím, byl blízkým přítelem jedné z těchto kouzelnic a rozhodl se se za ní vypravit a svěřit se jí s obavami ohledně svých dcer. „Není tomu tak,“ říkal jí vládce, „že by snad dvě starší dcery, jejichž chování mě znepokojuje, nikdy nedělaly své povinnosti. Mají ale příliš málo duchapřítomnosti, jsou velice nerozvážené a mají k životu tak nečinný postoj, že se bojím, aby se během mé nepřítomnosti pro trochu zábavy nezapletly do nějakých bláznivých pletich. Co se týče Bystroušky, jsem si jist její ctností, nicméně, jednám s ní stejně jako s ostatními, abych nedělal rozdíl. Proto vás, moudrá kouzelnice, prosím, abyste mi vyčarovala 3 skleněná vřeténka pro mé dcery, která budou zhotovená tak umně, že se rozbijí v momentě, kdy se kterákoliv z princezen čímkoliv přečiní.“

Protože byla tato magická víla velice způsobilá, dala vládci 3 začarovaná vřeténka vyrobená přesně podle jeho přání. S tímto opatřením však král nebyl spokojen. Zavedl dcery do vysoké věže vztyčené ve velmi pusté krajině. Svým dcerám přikázal, aby se ve věži usídlily po celou dobu jeho nepřítomnosti a zakázal jim přijímat jakékoliv návštěvy. Propustil všechno služebnictvo, jak ženy, tak muže. Když dcery obdaroval začarovanými vřeténky a pečlivě jim vysvětlil jejich vlastnosti, objal je a zavřel bránu od věže, od které si vzal klíče. Poté odjel. *Možná jste si, dámo, myslela, že princeznám hrozilo vyhladovění. Nebylo tomu tak. Na jedno okno věže se nechala nakomtoval kladka. Nainstalovali jsme tam lano, za které princezny zavěsily košík, který se každý den spouštěl dolů. Do toho košíku se jim dávaly veškeré zásoby na celý den a když si ho vytáhly opět nahoru, opatrně si ho přitáhly lanem do pokoje.*

Žvanilka a Ledabylka byly z té samoty celé zoufalé. Nudily se v takové míře, že jí ani nebylo možné popsat. Musely však vydržet, protože jejich zázračná vřeténka byla tak hroživá, že se princezny obávaly, že by sebemenší pohyb způsobil jejich rozbití. Zato Bystrouška se nenudila vůbec. Její vřeténko, jehla a hudební nástroje ji zabavily dostatečně. Kromě toho, na příkaz ministra, který království řídil, se do košíčku princeznám dávaly také dopisy, které je informovaly o všem, co se děje jak uvnitř, tak mimo království. Stejně tak jim to dovolil král. Ministr si dal na dodržování bodu velmi záležet, jelikož se chtěl princeznám dvořit. Bystrouška četla všechny zprávy horlivě a s pobavením. Co se týče jejich dvou sester, ráčely se na tom podílet v co nejmenší míře. Tvrdily, že jsou příliš sklíčené na to, aby se zabavily takovou malicherností. Aby zahnalu nudu v době, kdy bude jejich otec pryč, stačily by jim alespoň karty.

Princezny proplouvaly životem poněkud posmutněle, nadávaly na osud a jsem si jistý, že pronesly, že by bylo lepší narodit se šťastný než jako královský potomek. Spoustu času trávily u oken věže, aby alespoň mohly pozorovat, co se v okolí děje. Jednoho dne, když měla Bystrouška plné ruce práce s nějakým výtvozem, zahlédly její sestry z okna u paty věže ubožačku oděnou do potrhaných hadrů, která na ně srdceryvně halekala o svém trápení. Úpěnlivě je prosila, aby ji pustily do jejich hradu. Vydávala se za všeznalou nešťastnici z daleka, která jim na oplátku nabízela její nejvěrnější služby. Zprvu si princezny vzpomněly na otcův rozkaz, a to nepouštět nikoho do věže. Ledabylka byla ale tak znavená tím, že si musela všechno dělat sama, a Žvanilka tak mrzutá, že si neměla kromě jejich sester s kým povídat, že touha jedné být neustále dokonale upravená a přílišná dychtivost druhé po další osobě na brebentění, je přiměla k tomu, že chudou cizinku pustily dovnitř.

„Myslíte si,“ zeptala se Žvanilka své sestry, „že se králův zákaz vztahuje i na takto nebohé lidi? Já si myslím, že ji můžeme bez obav přijmout.“ „Dělejte, jak je vám libo, sestro,“ řekla Nedbalka. Žvanilka, která čekala na souhlas, tak hned spustila košík dolů. Žebračka do něho vlezla a princezny ji na kladce vytáhly nahoru. Když ženu uviděly zblízka, znechutily je její odpudivě špinavé šaty. Chtěly jí dát jiné, ale řekla jim, že si je převlékne až zítra a že je čas jim začít sloužit. Zrovna když domluvila, vyšla ze svého pokoje Bystrouška. Princezna byla velmi překvapená, že se svými sestrami vidí neznámou osobu. Ty jí řekly, z jakých důvodů pustily ubožačku do věže, a Bystrouška, která věděla, že už je stejně pozdě, zatajila zklamání z jejich neopatrnosti. Zatím nová služebná prolezla věž skrz na skrz, a to pod záminkou její služební povinnosti. Ve skutečnosti však chtěla vědět, jak to uvnitř vypadá. *Dámo, nevím, jestli už nejste na pochybách, ale tato údajná žebračka byla na hradě stejně nebezpečná jako hrabě Ory v kláštře, kam vstoupil přestrojen za potulnou abatysi. Abych vás už déle nenapínala, prozradím vám, že tato bytost oděná do hadrů byl ve skutečnosti prvorozený syn mocného krále ze sousedního království.* Tento princ byl považován za jednoho z nejlstivějších lidí široko daleko a svého otce zcela ovládal. Moc lesti k tomu nepotřeboval, protože král byl tak klidný a laskavý, že se mu začalo říkat Dobromysl Veliký. Pokud jde o prince, jelikož nejednal jinak než se lstivě, začalo se mu říkat Lstivoj. Měl mladšího bratra, jenž oplýval mnoha kladnými vlastnostmi, kterých měl jeho bratr nedostatek. Nicméně, navzdory rozdílnosti povah k sobě měli bratři velice blízko, až to

všechny překvapovalo. Mladší z bratrů byl Kromě jeho pozitivních vlastností byl mladší z bratrů také pozoruhodně krásný a laskavý. Vlastnosti byly natolik příznačné, že mu začali říkat princ Krasomil.

Byl to právě princ Lstivoj, kdo navedl králova vyslance k činu s nečestným úmyslem, který se díky Bystrouščině důvtipu obrátil proti nim. Lstivoj, který už tak neměl krále, otce princezen, příliš v oblibě, dospěl až k jeho nenávisti. Takže když se princ dozvěděl, jaká opatření král vzhledem ke svým dcerám učinil, pocítil škodolibou radost ošálit tak obezřetného otce. Lstivoj si od svého otce vymohl svolení odjet na cesty na základě vymyšlených záminek a podniknul kroky, díky kterým se dostal do věže k princeznám, jak už víte.

Princ při prozkoumávání hradu postřehl, že je pro princezny zcela snadné zaslechnout kolemjdoucí. Z toho vyvodil, že v přestrojení zůstane celý den, protože by na to mohly přijít, všechny svolat a prince za jeho nekalý čin nechat potrestat. Po celý den si tedy ponechal jak hábit, tak i podobu žebračky. Večer, když už byly sestry po večeři, zahodil Lstivoj cáry oblečení, které ho maskovaly. Odhalil tak šaty kavalíra celé poseté zlatem a drahými kameny. Nebohé princezny byly tím, co viděly, tak zděšené, že se náhle daly na útěk. Bystrouška a Žvanilka byly díky své mrštnosti brzo ve svých pokojích, ale Nedbalka, která sotva chodila po svých, byla v mžiku princem dostižena.

Ten se ihned vrhl k jejím nohám, řekl jí, kdo skutečně je a že ho její pověstná krása přiměla k tomu, opustit přívětivé prostředí dvora a zaslíbit se jí. Napřed byla Nedbalka tak zmatená, že princovi, který už klečel na kolenou, nedokázala odpovědět. Jak jí však říkal mnoho sladkých lichotek a nespočetněkrát ji o všem ubezpečoval, zaníceně ji prosil, aby ho od toho okamžiku pojala za chotě. Její od přírody ledabylá povaha jí však nedávala sílu princovi odporovat. Nenuceně mu řekla, že ho považuje za upřímného člověka a že přijímá jeho slib a věrnost. Při uzavírání manželství netrvala na žádných větších formalitách. Úplně však zapoměla na své vřetenko, které se roztříštilo na tisíc malých kousků.

Žvanilka s Bystrouškou byly zatím neobyčejně znepokojené. Obě byly uzamčeny ve svých komnatách, které od sebe byly dost vzdálené. A protože ani jedna z princezen nevěděla o osudu té druhé, strávily noc aniž by oko zamhouřily.

Následujícího dne zavedl prohnaný princ Nedbalku do malého stavení na konci zahrady. Tam dala princezna princovi najevo své znepokojení ze sester, třebaže se před nimi neodvážila ukázat, pravděpodobně ze strachu, že by jí svatbu vyčetly. Princ Nedbalce řekl, že se postará o to, aby sestry svatbu schválily, a po několika rozpravách odešel a zavřel ji, aniž by si toho všimla. Hned potom se dal do pečlivého hledání princezen. Nějaký čas mu trvalo, než zjistil, ve kterých komnatách jsou princezny uzamčeny. Nakonec však neustálá potřeba Žvanilky mluvit způsobila, že mluvila sama se sebou a nahlas naříkala. Princ se tedy přiblížil ke dveřím jejího komnaty a pozoroval ji klíčovou dírkou. Mluvil s princeznou mluvil skrz dveře a řekl jí, stejně tak jako její sestře, že vstoupil do věže proto, aby jí dal své srdce a slovo. Přehnaně vychvaloval její krásu a povahu a Žvanilka, přesvědčená, že oplývá neobyčejnými přednostmi, byla natolik pošetilá, že uvěřila tomu, co jí princ říká. Odpověděla mu záplavou poměrně zdvořilých slov. Bylo to tak, že

Žvanilka nesmírně ráda mluvila, což ji v tuto chvíli bylo možno prominout, protože byla velice sklíčená, jelikož celý den nic nejedla, vzhledem k tomu, že v jejím pokoji nebylo nic vhodného k jídlu.

Protože byla neobyčejně lenivá a nikdy nemyslela na nic jiného kromě mluvení, neměla sebemenší smysl pro předvídavost. Pokaždé když něco potřebovala, obrátila se na Bystroušku. Tato vládná princezna byla narozdíl od svých sester pracovitá a prozíravá a vždy měla v pokoji spoustu marcipánu, želé, kandovaného ovoce a moštu, které si sama připravila. A tak byla Žvanilka, která stejnými přednostmi neoplývala, vyhladovělá a pod nátlakem hladu a sladkých řečí skrz dveře nakonec svému svůdci otevřela. Princ si pečlivě nastudoval svoji roli a udělal ze sebe dokonalého komedianta. Poté oba odešli z komnaty, odkud zamířili do hradní spíže, kde se nacházely různé druhy všemožného občerstvení. Princezny byly totiž vždy zásobovány jídlem v košíku dopředu. Žvanilka se zpočátku trápila tím, co se jejím sestrami přihodilo. Z bůhvíjakého důvodu si dala do hlavy, že jsou obě zavřené v Bystrouščině komnatě, kde jim nic nescházelo. Lstivoj vynaložil veškeré úsilí, aby ji v jejím názoru utvrdil a řekl, že za princeznami půjdou k večeru. Žvanilka s tím však nesouhlasila, odpověděla, že by bylo třeba je jít hledat až po večeři.

Nakonec spolu tedy Žvanilka s princem v poklidu pojedli a když byly s jídlem hotovi, Lstivoj se zeptal, jestli by se s ním šla podívat do té krásné hradní komnaty. Vzal princeznu za ruku a ta ho na místo zavedla. Když došli do oné komnaty, princ začal znovu silně dávat najevo sympatie, které ke Žvanilce choval a mluvit o výhodách, které by jí sňatek přinesl. Řekl jí, stejně jako Nedbalce, že by nabídku měla ihned přijmout. Pokud by totiž šla za sestrami dříve, než Žvanilka prince přijme manžela, určitě by jí sňatek rozmlouvaly, poněvadž byl Lstivoj nesporně nejmocnější princ z okolí a pravděpodobně by se tak hodil spíše jako partner pro prvorozenou princeznu. Tak by princezně nebyl sňatek, který si Lstivoj tak horoucně přál, nikdy povolen. Žvanilka se tedy, po dlouhé rozmluvě plné prázdných slov, zachovala stejně bláhově jako její sestra a přijala prince za chotě. Na magické moc skleněného vřeténka si vzpomněla až ve chvíli, kdy se rozbilo na s tisíc kousků.

K večeru se Žvanilka spolu s princem vrátila do svého pokoje a první věc, kterou viděla, bylo na kousky rozbité vřeténko. Ten pohled ji zneklidnil. Princ se jí tedy zeptal, proč je tak rozrušená. Jelikož jí její upovídánost nedovolovala cokoli zamlčet, vyrazila princovi z hlouposti tajemství, která vřeténka skrývala. Princ se škodolibě radoval, že se otec najisto dozví o špatném chování svých dcer. Žvanilka už tedy vůbec neměla náladu jít za svými sestrami, protože se pochopitelně bála, že nebudou souhlasit s jejím chováním. Princ se ale nabídl, že pro ně půjde a že nezapomene zmínit důvody, které je k souhlasu přimějí. Poté, co ji princ takto ujistil, princezna, která předešlou noc ani oka nezamhouřila, rázem usnula. A zatímco spala, Lstivoj ji zamkl v jejím pokoji, stejně jako její sestru Nedbalku.

Byl to ale darebák, ten Lstivoj, a princezny nerozvážné osůbky, není-liž pravda, drahá hraběnko? Mám na všechny velkou zlost a nepochybuji o tom, že jste stejného názoru. Ale nebojte se, bude s nimi jednáno tak, jak si zaslouží. Jen rozumná a odvážná Bystrouška vše překoná.

Když proradný princ Žvanilku zamkl, prohledal všechny místnosti ve věži, a to jeden po druhém. A protože byly všechny otevřené, usoudil že ten jediný zavřený je ten, kde je schovaná Bystrouška.

Protože měl připravený jeden a tentýž proslov pro všechny příležitosti, začal Bystroušku obluzovat stejnými řečmi, které již říkal jejím sestřím. Tato princezna však nebyla tak naivní jako její starší sestry, dlouho prince poslouchala aniž by mu odpověděla. Když pochopila, že princ ví, že je právě v té komnatě, řekla mu, že jestli k ní chová tak upřímné a silné city, jak se jí snažil přesvědčit, tak by ho poprosila, aby sešel do zahrady a zavřel za sebou bránu. Potom by si s ním vypravovala z okna její komnaty, která směřovala do zahrady, tak dlouho, jak by chtěl.

Lstivoj nechtěl k tomuto rozhodnutí za žádnou cenu svolit. Protože byla princezna stále zatvrzelá, že nechce otevřít dveře, zlomyslný princ, rozhořčený netrpělivostí, šel pro poleno a s ním dveře vyrazil. Našel tak Bystroušku vyzbrojenou velkým kladivem, které někdo omylem nechal v šatníku náhodou ponecháno v šatní skříni blízko její komnaty. Pokožka princezny se pod návalem emocí zbarvila a ačkoliv byly její oči plné hněvu, připadal Lstivojovi neobyčejně krásná. Princ se jí chtěl vrhnout k nohám, ale Bystrouška ustupovala a hrdě pronesla: „Princi, jestli se ke mně přiblížíte, protnu vám tím kladivem hlavu.“ „Ale notak, krásná princezno,“ vykřikl Lstivoj pokryteckým tónem, „láska, kterou k vám chovám, ve vás vzbuzuje tak ukrutou zášť.“ Poté začal z druhého konce komnaty znovu vychvalovat princeznino prudké zanícení, které bylo příčinou její pověstné krásy a nádherného ducha. Dodal, že se přestrojil jen proto, aby jí přišel s veškerou vážností nabídnout svoje srdce a slib a řekl jí, aby mu prominula jeho troufalost vyrazit dveře, která byla způsobená prudkou vášní k ní. Skončil tím, že princeznu přesvědčoval, stejně jako její sestry, že je v jejich vlastním zájmu ho pojmout za chotě co nejdříve. Bystroušce ještě pověděl, že neví, kde se její sestry schovaly, protože myslel jen na ni a neměl tak zájem je hledat. Bystrá princezna předstírající rozcitlivění princovi řekla, že by měl napřed najít její sestry, poté společně vyřeší, co bude dál. Lstivoj však odvětil, že nemůže za princeznami jít, nepovolili by mu totiž sňatek s Bystrouškou z následnického práva.

Bystroušce, která principi statečně vzdorovala, se tím znásobily obavy. Bála se, co se mohlo přihodit jejím sestřím. Rozhodla se je tedy pomstít a vyhnout se tak stejnému neštěstí, jež se domnívala, že je postihlo. Mladá princezna tak Lstivojovi pověděla, že se sňatkem souhlasí, ale že je přesvědčená o tom, že sňatky uzavřené večer mají vždy špatný konec. Tak ho tedy poprosila o opakování ceremoniálu následující den ráno. Ještě k tomu dodala, že ho ubezpečuje o tom, že sestřím nic neřekne a zároveň ho poprosila o trochu času pro ni samotnou, aby se mohla oddat modlitbám. Potom ho zavede do komnaty s velkou postelí a ona sama se vrátí do té své, kde se zamkne až do dalšího dne.

Lstivoj nebyl příliš odvážný, a jak viděl Bystroušku laškovat s kladivem jako by to byl nějaký vějíř, říkám vám, že svolil k tomu co si přála a odešel, aby jí nechal chvíli na přemýšlení. Ve chvíli, kdy se jen trochu vzdálil, utíkala Bystrouška do jedné hradní komnaty přichystat lůžko nad odpadním kanálem. Tato místnost byla stejně čistá jako ty ostatní, do té rozměrné díry se však házely veškeré hradní odpadky. Bystrouška nad

otvor položila dvě překřížené tenké tyče, pečlivě na nich připravila postel a vrátila se do své komnaty. Chvilí poté se Lstivoj vrátil, princezna ho tedy zavedla do místa, kde pro něj připravila lože a odešla. Nijak vyslečený princ skočil poněkud unáhleně do postele, nicméně malé tyčky se pod jeho vahou zlomily a princ tak skončil na uplném dně kanálu, aniž by se mohl něčeho chytit, s alespoň dvaceti modřinami na hlavě a celý potlučený. Princův pád způsobil velký hluk, ostatně, od Bystrouščiny nebyl příliš daleko. Hned jí tedy došlo, že past dobře zafungovala, což ji velmi těšilo. Potěšení, které měla z toho, že slyšela prince šplouchat se nad dně jámy, nelze ani popsat slovy. Ten trest si zasloužil a princezna mohla být právem spokojená. Radostí však nebyla pohlcena v takové míře, aby zapoměla na své sestry. Její hlavní starostí bylo je najít. Žvanilku bylo lehké najít, protože poté, co ji Lstivoj zamknul v komnatě na dva západy, nechal klíč v Bystrouščině pokoji. Princezna tedy horlivě vešla do komnaty a hlukem, kterým přitom způsobila, vzbudila svojí sestru až nadskočila. Když ji uviděla, byla velice zmatená. Bystrouška jí povyprávěla, jak se zbavila lstivého prince který přišel s cílem jim uškodit. Žvanilku tato zpráva zasáhla jako blesk z čistého nebe. I přes její tlachání byla totiž jen velmi málo chytrá, a tak naivně věřila všemu, co jí Lstivoj navykládal. Na světě je více naivních důvěřivců jako je princezna.

Princezna skryla přemíru bolesti, vyšla ze své komnaty a šla spolu s Bystrouškou hledat Nedbalku. Prošly všechny hradní místnosti, Nedbalku však nenašly. Ale přece si Žvanilka uvědomila, že by se jejich sestra mohla nacházet ve malém stavení na zahradě. Tam ji nakonec také našly, polomrtvou ze zoufalství a slabosti, neboť se za celý den ničeho nenajedla. Princezny jí poskytly potřebnou pomoc. Poté si mezi sebou vše vyjasnily, což oběma, Nedbalce i Žvanilce, způsobilo nesmírný žal a **daly se** na odpočinek. Lstivoj zatím strávil velmi špatnou noc v jámě a když se rozednělo, nebylo to o nic lepší. Nacházel se ve slujích, jejichž hrůznost nemohl nikdy spatřit, neboť do těchto míst slunce nikdy nedosvitlo. Nicméně, zatímco se sužoval, objevil vyústění odpadové stoky, které vedlo do jedné dost vzdálené řeky. Našel tak způsob, jak ho mohli rybáři lovcí na řece uslyšet. Ti dobří lidé ho tak vytáhli z vody ven a stav, ve kterém se princ nacházel, v nich vyvolával soucit.

Nato byl převezen na královský dvůr svého otce, aby se v poklidu zotavil. Neštěstí, které se mu přihodilo způsobilo, že k Bystroušce začal cítit tak silnou nenávisť, že spíše než na uzdravení pomýšlel na to, jak se jí pomstít. Princezna prožívala velmi smutné chvíle. Rodinná čest pro ni byla tisíckrát důležitější než život a potupná slabost jejích sester ji zanechávala v beznaději, se kterou se mohla jen stěží nějak vypořádat. Nicméně, špatné zdraví obou Bystrouščiných sester, které bylo zapříčiněno jejich nedůstojným sňatkem s princem Lstivojem, podrobilo Bystrouščinu vnitřní sílu zkoušce. Lstivoj, už tak zběhlý zrádce si od začátku své příhody povolal na pomoc veškerou svou vychytralost, aby se stal nejproradnějším ze všech. Pád do sluje ani pohmožděniný mu nezpůsobovaly takový zármutek jako fakt, že našel někoho ještě bystřejšího než je on sám.

Tušil následky svých dvou sňatků a aby nemocné princezny vystavil pokušení, nechal pod okna jejich hradu přinést velké truhlíky plné ovocných stromů obsypaných krásnými plody. Nedbalka se Žvanilkou, které často

postávaly u oken, plody samozřejmě neopoměly. Brzy je popadla ohromná chuť ovoce sníst. Naléhaly tedy na Bystroušku, aby se spustila s košíkem dolů a nějaké plody natrhala. Ochota Bystroušky byla natolik velká, že svolila k uspokojení potřeb svých sester. Spustila se tedy a přinesla jim šťavnaté ovoce, kterého se nenasytně nacpaly. Druhého dne se na stromech objevilo ovoce jiného druhu. Princezny tedy měly opět mlsné jazýčky, což pro Bystroušku znamenalo další laskovast pro její sestry. Lstivojova stráž jí však pozorovala a po prvním nevydařeném pokusu tuto příležitost nepropásli. Popadli Bystroušku a odvedli ji, přímo před očima jejích sester, které si zoufalstvím trhaly vlasy. Princovi špěhové si počínali tak šikovně, že zavedli Bystroušku do jakéhosi domku, kde se princ zotavoval. Protože byl, co se týče princezny, vzteky bez sebe, řekl jí stovky hrubých slov, na které vždy odpověděla chytře a s grácií, zkrátka tak, jak se u hrdinky patřilo.

Nakonec, poté, co byla několik dní vězněná, ji princ nechal zavést na vrcholek převysoké hory, kam za ní sám chvíli na to přišel. Na tom místě jí oznámil, že se ji chystá zabít způsobem, kterým by se pomstil za vše, co mu kdy udělala. Nato proradný princ nelidsky ukázal Bystroušce sud s trčícími noži, břitvami a skobami a řekl jí, že aby ji potrestal tak, jak si zaslouží, hodí ji do sudu a ten se z úplného vršku hory skutálí až dolů. Ač nebyla Bystrouška Římanka, byla z mučení, které pro ni princ nachystal, vyděšená stejně jako kdysi Regulus, kterého čekal stejný osud. Princezna si zachovala veškerou svoji důstojnost a duchapřítomnost. Místo toho, aby ji Lstivoj za její hrdinskou povahu obdivoval, zmocnil se ho opět vztek a zapřemýšlel, jak urychlit její smrt. Sklonil se k otvoru sudu, jenž měl být nástrojem jeho pomsty, aby se ujistil, jestli je plně vybaven všemi smrtícími nástroji. Bystrouška zpozorovala, že její pronásledovatel věnuje veškerou pozornost kontrolování, a tak neztrácela čas. Než se princ nadál, šikovně ho strčila do sudu a nechala ho skutálet z vrcholku hory až úplně dolů, princ neměl žádnou šanci se vzpamatovat. Po toto triku se dala na útěk. Princovi služebníci, kteří s největším zármutkem sledovali, jak krutým způsobem chtěl jejich pán naložit s milou Bystrouškou, nebyli ve střehu, aby za princeznu mohli utíkat a zastavit ji. Ostatně, byli tak vystrašení z toho, co se přihodilo Lstivojovi, že nemohli myslet na nic jiného, než se snažit zastavit zuřivě se valící sud. Jejich snahy však **přišli** vniveč, princ se dovalil až úplně dolů a sluhové tak ze sudu vytáhli prince poraněného po celém těle.

Lstivojova nehoda přiváděla Dobromila Velikého a Krasomila k zoufalství. Co se týče lidu, nijak se jich to nedotklo. Lstivoje nanáviděli a zároveň se divili, že mladý princ, tak obdařený šlechtinou povahou, může svého bratra tolik milovat. Mít velmi silné pouto se členy rodiny měl Krasomil v povaze, Lstivoj se na něj vždy obracel s přátelstvem. Nikdy by si tedy neodpustil, kdyby mu neoplácel stejnou mincí. Krasomil tak ze zranění jeho bratra prožíval obrovský žal, snažil se ho tedy vyléčit všemi možnými prostředky. Navzdory veškeré pomoci všech kolem Lstivoj žádnou úlevu nepociťoval, jeho rány se stále víc a víc zaněcovaly a on trpěl.

Poté, co Bystrouška vyvázla z nebezpečí, kterému byla vystavena, se šťastně vrátila za svými sestrami na hrad. Ale netrvalo dlouho a byla opět vystavena novému zármutku. Každá z princezen přivedla na svět syna, kvůli čemuž se Bystrouška cítila velice v rozpacích. Odvahu však neztrácela. Odhodlání, které měla pro zatajení hanby, které se její sestry dopustily, ji přimělo k tomu, aby se vystavila nebezpečí ještě jednou. Pro to, aby se jí plán vydařil, udělala všechno, co jí její moudrost vnukla. Přestrojila se tedy za muže a děti svých sester zavřela do beden, do kterých udělala dírký v místech, kde měly děti pusy, aby mohly dýchat. Poté nasedla na koně a kromě beden s dětmi vzala ještě nějaké další. Takto vybavená dorazila do hlavního města království Dobromila Velikého, kde byl i Lstivoj.

Když se Bystrouška ocitla ve městě, dozvěděla se, že to, jak štědrým způsobem princ Krasomil odměňuje léčitele pro svého bratra, přitáhlo do města šarlatány z celé Evropy. Tehdy existovalo mnoho dobrodruhů jak bez práce, tak bez uměleckého talentu, kteří se považovali za obdivuhodné muže obdařené darem z nebes schopností vyléčit každou nemoc. Tito lidé, jejichž jediným umem bylo dokonale klamat ostatní, se u lidí těšili velké oblibě. Dokázali si je získat svým neobvyklým vzhledem a zvláštními jmény, která nosili. Tito léčitelé nikdy nezůstávali v místě narození a fakt, že pocházeli z daleka, jim často stačil k tomu, aby jim lidé důvěřovali.

Vynalézavá princezna, která si byla všeho dobře vědoma, dala tomuto království naprosto cizokrajné jméno, a to Sanatio. Poté nechala všude okolo oznámit, že rytíř Sanatio, vybaven zázračnými tajemstvími, jak vyléčit všechny druhy ran, a to včetně těch nejnebezpečnějších a nejzanícenějších, přijel do města. Krasomil dal pro údajného rytíře ihned poslat. Bystrouška tedy, jako zkušený a všeho všudy nejlepší lékař na světě, přišla a nenuceně pronesla několik slovíček přesně jak by je řekl sám rytíř. Na nic nezapomněla. Princezna byla mile překvapena princovým dobrým vzhledem a jeho vybranými způsoby. Poté, co s princem nějaký čas hovořila o zraněních jeho bratra Lstivoje mu řekla, že musí jít najít láhvičku zázračné vody. Zatím na místě nechá 2 bedny s vynikajícími mastmi určenými pro zraněného prince, které si s sebou přivezla. Na to domnělý lékař odešel, a nevracel se. Všichni s jeho zpožděním ztraceli trpělivost. Nakonec, když už všichni začali naléhat na to, aby se vrátil, ozval se dětský křik vycházející ze Lstivojova pokoje. To všechny překvapilo, neboť se zdálo, že žádné děti neměl. Někdo se tedy zaposlouchal a zjistilo se, že křik vycházel z lékařových beden. Ve skutečnosti to byli Bystrouščiní synovci. Princezna jim sice dala před tím, než dojedou do hradu, dostatečně najíst, jak už však byly na cestě příliš dlouhou dobu, chtěly znovu jíst, a tak vyjádřily svoje potřeby nařikavým křikem. Otevřeli bedny a byli nadmíru překvapeni, že se tam nacházely dva velmi roztomilí kloučci. Lstivoj okamžitě tušil, že se jedná o další Bystrouščin trik. Vyvolal v něm takový vztek, jaký ani nelze popsat. Natolik se mu přitížilo, že bylo jasné, že brzy bolestí zemře. Prince Krasomila to bolestivě zasáhlo, a Lstivoj, proradný do posledních okamžiků, přemýšlel, že dobroty svého bratra zneužije. „Vždycky jste mě měl rád, princí,“ řekl mu, „a teď opláčete moji ztrátu.“ Už k životu nepotřebuji více důkazů vaší laskavosti. Umírám. Ale jestli jsem vám byl opravdu tak drahý, slibte mi, že mi prokážete laskavost splněním prosby, o kterou vás požádám.“ Když Krasomil viděl, v jakém stavu se Lstivoj nachází, cítil se neschopný mu cokoliv odepřít, a tak mu svatosvatě přísahal, že mu splní vše, o čem ho požádá. Jakmile

Lstivoj uslyšel jeho sliby, objal ho a řekl mu: „Umírám spokojen, princí, jelikož budu pomstěn. Protože prosba, kterou na vás mám, zní, abyste ihned po mé smrti požádal Bystroušku o ruku. Tuto mazanou princeznu si bezpochyby získáte a jakmile se vám podvolí, zabodněte jí do hrudi dýku.“ Krasomil se z těch slov začal hrůzou třást. Trpce zalitoval nerozvážnosti svých slibů. Na to, aby vzal svůj slib zpět, už však zbývalo málo času, nechtěl dát před svým bratrem najevo jakoukoliv lítost, který krátce na to vydechl naposledy. Král Dobromil Veliký tím byl nesmírně zarmoucen. Jeho lidu se Lstivojovi sotva zželelo, ti byli naopak nadšeni, že jeho smrt zajistí následovnictví trůnu Krasomilovi, který byl všemi milován.

Bystrouška, která se znovu šťastně vrátila ke svým sestrám, se brzy dozvěděla o Lstivojově smrti. Zanedlouho bylo princeznám také oznámeno, že se vrací jejich královský otec. Panovník netrpělivě přispěchal k věži a jeho první starostí bylo vidět jejich tři vřeténka. Nedbalka vzala Bystrouščino vřeténko a ukázala ho královi, poté se před králem hluboce uklonila a vřeténko odnesla zpět tam, kde ho vzala. nato Žvanilka udělala ten stejný trik a když byla na řadě Bystrouška, přinesla do věže své vřeténko. Král začal být podezřívavý a chtěl vidět všechna tři vřeténka najednou. Jediná Bystrouška ho však mohla ukázat. Krále tak popadla taková zuřivost kvůli jeho dvěma starším dcerám, že je společně poslal za kouzelnicí, která mu vřeténka dala, s prosbou, aby si princezny nechala u sebe do konce jejich života, střežila je a potrestala tak, jak si zaslouží.

Aby započala jejich trest, vydala se s nimi do galerie svého kouzelného hradu, kde nechala vymalovat příběhy mnohých slavných žen, které se proslavily svou ctností a svým pracovitým životem. Zázračným kouzlem se daly všechny postavy do pohybu a nezastavily se od rána do večera. Ze všech byly vidět symboly a emblémy na počest těchto udatných dam. Princezny se cítily velice zahanbeny, když srovnaly úspěch těchto hrdinek s opovrženímhodnou situací, do které je jejich nešťastná nerozvážnost dostala. Aby kouzelnice jejich zármutek dovršila, řekla jim se vši vážností, že kdyby se s takovým nadšením, jaký projevily u pozorování obrazů, zajímaly i ostatní věci, nevydaly by se na zcestí. Zahálka však je matkou všech neřestí a příčinou jejich chyb a malérů. Aby se už nikdy neuvrhly do podobného neštěstí a napravily chvíle, které ztratily, zaměstnala je kouzelnice dobrou věcí. Uložila princeznám ty nejhrubší a nejspínavější práce. A tak je, bez ohledu na to, jestli se spálí od slunce nebo ne, poslala natrhat hrách a vytrhat plevel do jejich zahrad. Nedbalka vzdorovala beznaději, neboť nechtěla vést život, který by byl tak vzdálený jejím návykům. Unavením a zarmoucením tak zemřela. Žvanilka, která po nějakém čase přišla na způsob, jak během noci vyklouzout z kouzelnického hradu, si o strom rozbila hlavu a v rukou venkovanů zraněním podlehla.

Bystrouščina dobrá povaha způsobila, že se ztrátou svým sester pocítila silnou bolest. Během času, co se trápila, zjistila, že princ Krasomil požádal krále o její ruku. Aniž by jí o tom informoval, souhlasil, neboť v té době byla náklonnost dvou lidí ta nejméně důležitá věc, která se ve sňatku brala v úvahu. Při této novině se Bystrouška zachvěla. Oprávněně se bála, že nenávisť, kterou k ní Lstivoj cítil, prošla až do srdce jeho bratra který byl tak milý. Také se obávala, že se s ní mladý princ bude chtít oženit jen proto, aby ji obětoval za

svého bratra. Plná pochybností se šla Bystrouška poradit s moudrou kouzelnicí, která si jí vážila stejně tak, jako opovrhovala jejími sestrami Nedbalkou a Žvanilkou. Kouzelnice nechtěla Bystroušce nic prozradit, řekla jí jen: „Princezno, jste rozumná a ctnostná, až do této chvíle jste se ve vašem chování řídila zásadou, že opatrnosti není nikdy dost. Pamatujte na důležitost tohoto moudrého úsloví, dospějete ke štěstí a radosti bez mé kouzelnické pomoci.“ Jelikož Bystrouška už z víly další objasnění nedostala, vrátila se do hradu velmi znepokojená.

O několik dní později byla princezna provdána za Krasomila v zastoupení zplnomocněného královského vyslance a honosným kočárem zavezena za svým svým chotěm. Slavnostně ji přivítali již v prvním dvou pohraničním městech krále Dobromila, v tom třetím se setkala s Krasomilem, který jí přijel naproti na příkaz svého otce. Všichni byli překvapeni, když ve tváři mladého prince uviděli smutek z nadcházejícího sňatku, který si prý sám tak přál. I král s ním vedl spory a proti jeho vlastní vůli ho vyslal vstříc princezně. Když ji Krasomil uviděl, byl oslepen jejím šarmem. Složil jí kompliment, nicméně tak zmateným způsobem, že si oba královské dvory, navzdory princově oduševnělosti a galantnosti říkaly, že ztratil svoji duchapřítomnost. Celé město se rozeznělo radostnými výkřiky, že všech stran byla slyšet hudba a ohňostroje. Nakonec, po vynikající slavnostní večeři, se měli novomanželé vydat do své komnaty. Bystrouška měla stále v paměti jistou zásadu, kterou jí kouzelnice oživila v paměti, a tak ve své hlavě začala vymýšlet plán. Získala si jednu ze svých komorných, která měla klíče od manželské komnaty a přikázala jí do místnosti přinést slámu, měchýř, ovčí krev a střívka zvířat, která se jedla při hostině. Princezna pod nějakou záminkou proklouzla do komnaty a tam vytvořila ze slámy postavu, do které dala střívka a měchýř naplněný krví. Následně navlékla pannu do noční košilky a čepce. Když princezna loutku dokončila, přidala se opět k ostatním a zakrátko na to ji s jejím chotěm odvedli do jejich komnaty. Když uplynul čas večerní toalety, odnesla dvorní dáma louče a vzdálila se.

Bystrouška bez meškání uložila sláměnou pannu na postel a schovala se do rohu komnaty. Poté, co princ, několikrát hlasitě povzdechl, uchopil meč a protnul ním domnělé Bystrouščino tělo. V tu ránu ucítil, jak krev prýští na všechny strany a zjistil, že se postava nehýbe. „Co jsem to provedl,“ vykřikl Krasomil. „Proč! Po všech těch krutých zmítáních! Proč! Vzal jsem život líbezného princezně, pro jejíž lásku jsem se narodil. Potom, co jsem tak váhal, jestli dodržím svoji přísahu za cenu zločinu! Její půvab mě okouzluje již ve chvíli, kdy jsem ji poprvé spatřil. Neměl jsem však sílu se vymluvit z přísahy a zároveň nedůstojného překvapení, které ode mě můj bratr posedlý zuřivostí vyžadoval. Ó nebesa! Kdo by vůbec mohl potrestat tak počestnou ženu? Dobrá tedy! Princ Lstivoji, uskutečnil jsem vaši nespravedlivou pomstu, ale nyní pomstím Bystroušku smrtí svojí. Ano, krásná princezno, tím stejným mečem...“ Při těchto slovech Bystrouška zaslechla, že princ, kterému v zápalu vypadl meč, ho znovu hledal, aby se jím probodl. Nechtěla, aby princ udělal takovou hloupost, a tak na něj zavolala: „Princi, já nejsem mrtvá. Vaše dobré srdce mi odhalilo vaši lítost a pomocí nevinné lsti jsem vám zabránila spáchat zločin.“ Načež Bystrouška princovi Krasomilovi pověděla s jakou předvídavostí stvořila sláměnou pannu. Princ, unešen nadšením z toho, že je Bystrouška naživu, ocenil obezřetnost, s jakou se potýkala při každé situaci. Cítil se jí nesmírně zavázán, že ho ušetřila zločinu, na

který s hrůzou vzpomínal. Nechápal, jak mohl být tak bezmocný, že neviděl neplatnost svého nešťastného slibu, ke kterému byl pod nátlakem lstivě přinucen.

Kdyby však Bystrouška nebyla stále přesvědčena, že je nedůvěra **matkou ta nejvyšší záruka**, byla by bývala zabita a její smrt by byla způsobila i smrt Krasomilovu. Potom bychom mohli do nekonečna přemýšlet nad podivností princových citů. Ať žije moudrost a duchapřítomnost! Obě ctnosti chránily tyto manžele od největších neštěstí a připravily tu nejsladší budoucnost. Vždy jeden k druhému chovali velké sympatie a strávili spoustu krásných dní v radosti a blaženosti, které šly jen stěží popsat.

A to je, drahá hraběnko, ten báječný Bystrouščin příběh. Musím se vám přiznat, že jsem si některé části přikrášlila a také vyprávěla trochu zdlouhavě. Když ale vyprávíme pohádky, je to známka toho, že nemáme moc co na práci, chceme se něčím zabavit. A zdá se mi, že nedáme nic za to, když příběhy prodloužíme, abychom si mohli vypravovat déle. Ostatně, mám dojem, že právě okolnosti nejčastěji přináší do těchto žertovných historek půvab. Věřte, okouzlující hraběnko, že je jednoduché je říci ve zkratce. Ujišťuji vás, že pokud budete chtít, odvyprávím vám Bystrouščinu příhodu jen pár slovy. Nicméně, tak mi je za mého dětství nevyprávěli, zabralo to dobrou hodinu.

Nepochybuji o tom, že jste věděla, jak slavná tato povídka je. Nevím ale, jestli jste informovaná o tom, co nám tradice říká o jejím dávném původu. Tvrdí, že trubadúři nebo povídkáři z Provence, vymysleli Bystroušku daleko dříve, než Abélard nebo slavný hrabě Thibaut de Champagne napsali své romány. Tento druh báchorek v sobě obsahuje mravní ponaučení. Správně jste postřehla, že je velmi dobré je vyprávět dětem /děláme velice dobře, že jsme příběhy vyprávěli dětem, abychom v nich podnítili lásku ke ctnostnému životu. Nevím, jestli vám jako malé vyprávěli o Bystroušce, ale co se týče mě, má vychovatelka mi velmi často místo bajek o zvířatech vyprávěla o mravních skutcích obsažených v tomto neuvěřitelného příběhu.

*Vidíme nebezpečného prince, zkroušeného zlem,
jenž temná zlomyslnost dohnala k těm největším nectnostem.
Také vidíme dvě nerozumné princezny,
které celé dny trávily v marnivé lenosti a hanebně se tak vydaly na zcestí,
Přijaly tak, za cenu jejich lhostejné nevědomosti, včasný a spravedlivý trest.
Stejně tak v tomto krásném příběhu pozorujeme ctnost i ubohou potrestanou nectnost.
Po tisíci příhodách, které se staly,
okusila rozumná a ctnostná Bystrouška a šlechetný Krasomil naprostou slávu.
Tyto povídky vás hodně zasáhnou, daleko více než ty Lafontaineovy.
Moc se mi to líbilo, stejně jako ostatním dětem. Tyto bajky se však zalíbí i těm nejduchaplnějším. Pokud chcete, krásná hraběnko, ozdobte tyto příběhy svým talentem. Je to i přáním starobylé Galie. Račte je tedy držet naživu. Ty prosté povídky plné důvtipu, se kterými přišli trubadúři.
Jejich tajuplný význam, který zahaluje fínty stejně dobře jako bajky Ezopovy.*

Hodnocení:

některá místa pěkná, ale i posuny věcného smyslu, kromě posunů stylistických.

Opravte si překlepy, které ukazuje vlnovkou korektor,

modře další překlepy anebo chybná interpunkce v souvětích - od pozn. P58 už neoznačována, opravte sama.

Vyžaduje ještě důkladnou korekturu, pak bude text v pořádku.